

§ 175

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Tuomas Tuomi-Nikulan ym. aloitteesta edistää matalan kynnyksen saunakulttuuria saarissa

HEL 2024-009119 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää kannatettavana, että saariston virkistyspalveluita kehitetään, ja saarissa jo valmiiksi olevien saunarakennusten avaamista yleiseen virkistyskäyttöön edistetään. Kaupungin saama palaute, erilaiset kyselyt sekä osallistuvan budjetoinnin kautta saadut ehdotukset kertovat, että yleisessä käytössä olevia saunoja toivotaan merellisille alueille laajasti kaupunkilaisten keskuudessa. Esimerkiksi juuri saunoihin liittyviä osallistuvan budjetoinnin hankeideoita esitetään ja äänestetään runsaasti. Näitä toiveita on myös toteutettu. Menneillä ja kuluvalle osallistuvan budjetoinnin hankekausilla on kunnostettu saariston saunoja, ja toteutetaan uusia saunoja ranta-alueille. Lisäksi käynnissä on kaksi muuta hanketta, joissa Helsingin kaupunki vuokraa saunatontit Hietalahdesta ja Seurasaaresta yritykselle tai yhdistykselle saunan rakentamista varten.

Tällä hetkellä Helsingin kaupungin omistamien saarten ylläpidosta huolehtivat sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala että kaupunkiympäristön toimiala. Lisäksi saaristossa on myös useita muita palveluita tuottavia tahoja. Liikuntapalvelukokonaisuus on yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa laatinut saarikortit ohjaamaan saarten kunnossapitoa, kehittämistä ja palvelutason määrittelyä. Sekä näissä saarikohtaisissa korteissa että vuonna 2021 valmistuneessa Helsingin itäisen saariston hoito- ja kehittämissuunnitelmassa on tunnistettu useita saaria, joissa saunatoimintaa olisi mahdollista kehittää.

Aloitteessa mainittu Pikku Leikosaari ei ole Helsingin kaupungin hallinnoima tai ylläpitämä saari, vaan se on yksi Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen (UUVI) saarikohteista. Pikku Leikosaarella saaren ylläpidosta vastaa UUVI:n palveluksessa oleva saari-isäntä. Helsingin kaupungin liikuntapalvelukokonaisuus on aloittanut alustavat keskustelut UUVI:n kanssa siitä, voisiko vastaavanlaista toimintaa tuottaa yhteistyössä myös Helsingin kaupungin omistamilla kohteilla Neitsytsaarella, Kotiluodolla ja Malkasaarella. Yhteistyötä UUVI:n kanssa on perusteltua vahvistaa myös siitä syystä, että Helsingin osuus vastaa noin 40 % Uudenmaan virkistysalueyhdistykselle tulevista kuntamaksu-

tuloista. Tälläkin hetkellä helsinkiläiset ovat löytäneet UUVI:n palvelut ja Pikku Leikosaaren kävijöistä helsinkiläisiä on arviolta yli 90 %.

Liikuntapalvelukokonaisuus tarjoaa saunapalveluita muun muassa Pihlajasaarella ja yhteistyöyrittäjiensä kautta Kaunissaarella. Liikuntapalvelukokonaisuudella ei ole resursseja tuottaa nykyistä useampiin saariin saunapalveluita turvallisesti ja vastuullisesti eli siten, ettei saariston luontoarvon heikkene ja muu retkeily häiriinny. Tämän takia liikuntapalvelukokonaisuus pyrkii tiivistämään entisestään yhteistyötä UUVI:n kanssa ja pyrkii edistämään matalan kynnyksen saunapalveluita saarissa, jotta Helsingissä olisi useampi sauna Pikku Leikosaaren tapaan matalalla kynnyksellä kaupunkilaisten käytettävissä.

Käsittely

Vastaehdotus:

Tuomas Tuomi-Nikula: Lisätään viimeisen kappaleen loppuun, korvaamaan viimeinen virke:

Tämän takia liikuntapalvelukokonaisuus pyrkii tiivistämään entisestään yhteistyötä UUVI:n kanssa ja pyrkii edistämään matalan kynnyksen saunapalveluita saarissa, jotta Helsingissä olisi useampi sauna Pikku Leikosaaren tapaan matalalla kynnyksellä kaupunkilaisten käytettävissä.

Kannattaja: Outi Alanko-Kahiluoto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Tuomas Tuomi-Nikulan vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Minttu Perttula, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi
Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 09 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 19.06.2024 Tuomi-Nikula Tuomas Helsinki edistää matalan kynnyksen saunakulttuuria saarissa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää kannatettavana, että saariston virkistyspalveluita kehitetään, ja saarissa jo valmiiksi olevien saunarakennusten avaamista yleiseen virkistyskäyttöön edistetään. Kaupungin saama palaute, erilaiset kyselyt sekä osallistuvan budjetoinnin kautta saadut ehdotukset kertovat, että yleisessä käytössä olevia saunoja toivotaan merellisille alueille laajasti kaupunkilaisten keskuudessa. Esimerkiksi juuri saunoihin liittyviä osallistuvan budjetoinnin hankeideoita esitetään ja äänestetään runsaasti. Näitä toiveita on myös toteutettu. Menneillä ja kuluvalle osallistuvan budjetoinnin hankekausilla on kunnostettu saariston saunoja, ja toteutetaan uusia saunoja ranta-alueille. Lisäksi käynnissä on kaksi muuta hanketta, joissa Helsingin kaupunki vuokraa saunatontit Hietalahdesta ja Seurasaaresta yritykselle tai yhdistykselle saunan rakentamista varten.

Tällä hetkellä Helsingin kaupungin omistamien saarten ylläpidosta huolehtivat sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala että kaupunkiympäristön toimiala. Lisäksi saaristossa on myös useita muita palveluita tuottavia tahoja. Liikuntapalvelukokonaisuus on yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa laatinut saarikortin ohjaamaan saarten kunnossapitoa, kehittämistä ja palvelutason määrittelyä. Sekä näissä saarikohtaisissa korteissa että vuonna 2021 valmistuneessa Helsingin itäisen saariston hoito- ja kehittämissuunnitelmassa on tunnistettu useita saaria, joissa saunatoimintaa olisi mahdollista kehittää.

Aloitteessa mainittu Pikku Leikosaari ei ole Helsingin kaupungin hallinnoima tai ylläpitämä saari, vaan se on yksi Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen (UUVI) saarikohteista. Pikku Leikosaarella saaren ylläpidosta vastaa UUVI:n palveluksessa oleva saari-isäntä. Helsingin kaupungin liikuntapalvelukokonaisuus on aloittanut alustavat keskustelut UUVI:n kanssa siitä, voisiko vastaavanlaista toimintaa tuottaa yhteistyössä myös Helsingin kaupungin omistamilla kohteilla Neitsytsaarella, Kotiluodolla ja Malkasaarella. Yhteistyötä UUVI:n kanssa on perusteltua vahvistaa myös siitä syystä, että Helsingin osuus vastaa noin 40 % Uudenmaan virkistysalueyhdistykselle tulevista kuntamaksutuloista. Tälläkin hetkellä helsinkiläiset ovat löytäneet UUVI:n palvelut ja Pikku Leikosaaren kävijöistä helsinkiläisiä on arviolta yli 90 %.

Liikuntapalvelukokonaisuus tarjoaa saunapalveluita muun muassa Pihlajasaarella ja yhteistyöryttäjiensä kautta Kaunissaarella. Liikuntapalvelukokonaisuudella ei ole resursseja tuottaa nykyistä useampiin saariin saunapalveluita turvallisesti ja vastuullisesti eli siten, ettei saariston luontoarvon heikkene ja muu retkeily häiriinny. Tämän takia liikuntapalvelukokonaisuus aktiivisesti etsii kumppania kehittämään ja yl-

26.11.2024

läpitämään itäisen saariston saunoja siten, että ne olisivat Pikku Leikosaaren tapaan matalalla kynnyksellä kaupunkilaisten käytettävissä.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle 29.11.2024 mennessä Tuomas Tuomi-Nikulan ja 42 muun allekirjoittajan aloitteesta edistää matalan kynnyksen saunakulttuuria saarissa. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Asiasta on pyydetty lausuntoa myös kaupunkiympäristölautakunnalta.

Lausuntoehdotus on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Minttu Perttula, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi
Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 09 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 19.06.2024 Tuomi-Nikula Tuomas Helsinki edistää matalan kynnyksen saunakulttuuria saarissa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 05.11.2024 § 165